

Media ja lehdistö

Euroopan unionin yleinen tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 101/20
Luxemburgissa 9.9.2020

Tuomio asiassa T-626/17
Slovenia v. komissio

Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Slovenian kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan delegoitu asetus, jonka nojalla nimitystä Teran voidaan käyttää kroatialaisten viinien merkinnöissä

Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi tuomiossa Slovenia v. komissio (T-626/17), joka annettiin 9.9.2020, Slovenian kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan delegoitu asetus (EU) 2017/1353¹ (jäljempänä riidanalainen asetus), jonka nojalla Kroatiassa tuotettujen viinien merkinnöissä voidaan käyttää rypälelajikkeesta nimitystä Teran tiukoin edellytyksin.

Kanne koski viinejä koskevaa nimitystä Teran, jota käytetään sekä Sloveniassa että Kroatiassa. Kun Slovenia liittyi Euroopan unioniin, tämä nimi saattoi esiintyä tiettyjen slovenialaisten viinien merkinnöissä. Aluksi kyse oli perinteisestä täydentävästä maininnasta, joka liittyi Karstin viineihin ”laadukkaina viineinä, jotka on tuotettu määrättyillä alueilla”. Sitten nimitys hyväksyttiin suojatuksi alkuperänimitykseksi (SAP).

Koska rypälelajikkeen nimeä Teran käytetään myös Kroatiassa, Kroatia esitti ennen liittymistään unioniin huolensa koskien sitä, voidaanko tämän nimen käyttämistä jatkaa maan viinien merkinnöissä liittymisen jälkeen, sillä slovenialaiselle nimitykselle oli jo myönnetty suojaa. Kroatian liittymisen jälkeen Euroopan komissio pyrki löytämään neuvotteluratkaisun Kroatian ja Slovenian välillä siinä onnistumatta. Lopulta miltei neljä vuotta Kroatian unioniin liittymisen jälkeen komissio käytti valtuuksiaan ja hyväksyi merkintöjä koskevan poikkeuksen, jolla sallitaan suojatun alkuperänimityksen ja muiden olemassa olevien merkintäkäytäntöjen rauhanomainen rinnakkainen olemassaolo, kun SAP rekisteröidään tai tulee sovellettavaksi². Komissio siis hyväksyi riidanalaisen asetuksen, jotta nimi Teran voitiin sisällyttää asetuksen N:o 607/2009³ liitteessä XV olevaan listaan, johon sisältyy lista rypälelajikkeista, joihin sisältyy SAP tai suojattu maantieteellinen merkintä tai joka muodostuu jommastakummasta ja jotka voivat poikkeuksen nojalla esiintyä viinien merkinnöissä. Komissio hyväksyi riidanalaisen asetuksen, jolla oli taannehtiva vaikutus Kroatian unioniin liittymispäivään 1.7.2013. Riidanalaisesta asetuksesta käy ilmi lisäksi, että nimitystä Teran voidaan käyttää rypälelajikkeesta Kroatiassa tuotettujen viinien merkinnöissä mutta ainoastaan Hrvatska Istrasta tulevien tuotteiden yhteydessä ja edellyttäen, että Hrvatska Istra ja Teran esiintyvät samalla visuaalisella alueella ja että nimi Teran esiintyy pienemmällä tekstikoolla kuin Hrvatska Istra. Riidanalaisen asetuksen 2 artiklan nojalla kroatialaisella alkuperänimityksellä Hrvatska Istra varustettuja viinejä, jotka on tuotettu ennen riidanalaisen asetuksen voimaantuloa, voidaan pitää kaupan varastojen loppumiseen asti.

¹ Asetuksen (EY) N:o 607/2009 muuttamisesta siltä osin kuin kyseessä ovat rypälelajikkeet ja niiden synonyymit, jotka voivat esiintyä viinien merkinnöissä 19.5.2017 annettu komission delegoitu asetus (EU) 2017/1353 (EUVL 2017, L 190, s. 5).

² Aluksi maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22.10.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 (YMJ-asetus) (EUVL 2007, L 299, s. 1) 118 j artiklan nojalla, sitten 1.1.2014 alkaen maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 671) 100 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan nojalla.

³ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2008 soveltamista koskevista eräistä yksityiskohtaisista säännöistä tiettyjen viinialan tuotteiden suojattujen alkuperänimitysten, maantieteellisten merkintöjen ja perinteisten merkintöjen sekä merkintöjen ja esittelyn osalta 14.7.2009 annettu komission asetus (EY) N:o 607/2009 (EUVL 2013, L 193, s. 60).

Slovenia vetosi kanteensa tueksi riidanalaisen asetuksen taannehtivan vaikutuksen osalta pääasiallisesti kanneperusteisiin, jotka koskivat asetuksen N:o 1308/2013 100 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan, joka on riidanalaisen asetuksen oikeusperusta, rikkomista ja oikeusvarmuuden ja perustellun luottamuksen periaatteiden loukkaamista.

Unionin yleinen tuomioistuin katsoi yhtäältä riidanalaisen asetuksen oikeusperustan osalta, että komissio oli tosiasiallisesti soveltanut asetuksen N:o 1308/2013 100 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa taannehtivasti, mitä lainsäätäjää ei ole tarkoittanut. Oli kuitenkin tutkittava, rasittiko riidanalaisesta asetusta olennainen virhe tämän taannehtivan soveltamisen takia. Unionin yleinen tuomioistuin totesi tältä osin, ettei komissio käyttänyt uusia valtuuksia 1.7.2013-1.1.2014 välisenä ajanjaksona. Tämän asetuksen N:o 1308/2013 100 artiklan 3 kohdan toinen alakohta on nimittäin suoraa jatkumoa asetuksessa N:o 1234/2007, joka oli voimassa ja sovellettavissa Kroatian unioniin liittymisen päivänä, olevalle samankaltaiselle säännökselle⁴.

Unionin yleinen tuomioistuin muistutti sitten, että säännöksen, joka on toimenpiteen oikeudellinen perusta ja jolla annetaan unionin toimielimelle toimivalta toteuttaa kyseessä oleva toimenpide, on oltava voimassa tämän toimenpiteen toteuttamishetkellä. Siten ainoa oikeudellinen perusta, johon komissio saattoi perustaa riidanalaisen asetuksen hyväksymisen, oli asetuksen N:o 1308/2013 100 artiklan 3 kohdan toinen alakohta. Lisäksi kyseisissä asetuksissa N:o 1234/2007 ja asetuksen N:o 1308/2013 säännöksissä ei säädetty komission toimenpiteille ajallista rajoitusta. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi todettuaan ensin, että komissio ei voinut hyväksyä riidanalaisesta asetusta ennen Kroatian liittymistä unioniin, koska sillä ei ollut alueellista toimivaltaa ennen tätä ajankohtaa, että komissio oli toiminut kyseessä olevien säännösten systematiikan ja sanamuodon mukaisesti.

Unionin yleinen tuomioistuin muistutti toisaalta sen väitteen osalta, jonka mukaan komissio loukkasi oikeusvarmuuden, saavutettujen oikeuksien kunnioittamisen ja perustellun luottamuksen periaatteita antaessaan riidanalaiselle asetukselle taannehtivan vaikutuksen, että oikeusvarmuuden periaate on esteenä sille, että unionin toimenpiteille annetaan taannehtiva vaikutus, paitsi silloin, kun riidanalaisen toimenpiteen tavoite sitä edellyttää ja asianosaisten perusteltua luottamusta kunnioitetaan asianmukaisesti.

Ensiksi unionin yleinen tuomioistuin katsoi riidanalaisen asetuksen tavoitteen osalta, että riidanalaisella asetuksella pyrittiin suojelemaan niitä lainmukaisia merkintäkäytäntöjä, jotka olivat käytössä Kroatiassa 30.6.2013, sekä ratkaisemaan näiden merkintöjen ja slovenialaisen suojatun alkuperänimityksen Teran välinen konflikti. Näin ollen sillä tavoiteltiin yleisen edun mukaista tavoitetta, joka edellytti, että asetukselle säädetään taannehtiva vaikutus. Komissio ei voinut nimittäin hyväksyä riidanalaisesta asetusta ennen sitä päivää, jolloin Kroatia liittyi unioniin, ja sen oli arvioitava erityisten merkintäkäytäntöjen olemassaoloa tämän liittymishetken perusteella. Lisäksi komissio saattoi perustellusti pyrkiä löytämään neuvotteluratkaisun kahden jäsenvaltion välille, kun otetaan huomioon kysymyksen arkaluontoisuus. Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin korosti, että merkintöjä koskevien lainmukaisten käytäntöjen jatkuvuuden tarve edellytti tällaista taannehtivaa vaikutusta.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin tarkasti, oliko slovenialaisille viinintuottajille syntynyt komission toiminnan vuoksi perusteltuja odotuksia, joiden mukaan Kroatialle ei myönnettäisi poikkeusta, jolla on taannehtiva vaikutus ja joka koskee nimen Teran käyttämistä maan alueella tuotettujen viinien merkinnöissä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi arvioituaan kyseessä olevat olosuhteet, ettei voitu katsoa, että komissio olisi antanut täsmällisiä, ehdottomia ja yhtäpitäviä vakuutteluja. Se muistutti, että tapauksen olosuhteet edellyttivät taannehtivan vaikutuksen antamista riidanalaiselle asetukselle. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan Slovenia ei ollut osoittanut, että taannehtivan vaikutuksen laajuus ja toteutustapa olisi loukannut slovenialaisten viinintuottajien perusteltua luottamusta.

⁴ Asetuksen N:o 1234/2007 118 j artiklan 3 kohta.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimeen kahden kuukauden ja kymmenen päivän määräajassa ratkaisun tiedoksiantamisesta.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan Curia-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106